

НАПРЯМ 4. ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-336-4-34>

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД У ВИКОРИСТАННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ТА ДЖЕРЕЛ ЇХ ФОРМУВАННЯ

Абрамова Ольга Сергіївна

кандидат економічних наук,

доцент кафедри обліку та оподаткування

ННІ «Каразінський банківський інститут»

Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Кравченко Лілія Олексіївна

студентка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ННІ «Каразінський банківський інститут»

Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Підприємства активно використовують фінансові ресурси для підтримки своєї діяльності та розвитку. Зокрема, компанії звертаються до різноманітних джерел для формування фінансів, таких як кредити, емісія акцій, прибуткові операції та інвестиції. Це дозволяє їм оптимізувати капіталовкладення, забезпечувати стабільність та реалізовувати стратегічні проекти. Ефективне використання фінансових ресурсів стає ключовим фактором конкурентоспроможності підприємств на світовому ринку, особливо у сучасних умовах глобалізації бізнесу.

Функціонування будь-якого підприємства характеризується циклічністю. У межах одного циклу залучаються необхідні фінансові ресурси, поєднання яких у виробничому процесі обумовлює збільшення реалізації продукції і отримання фінансових результатів [1].

Використання фінансових ресурсів та джерел їх формування в США порівнюють з управлінням фінансовою діяльністю, яке регулярно забезпечує підприємство основними засобами. Вони призначаються для раціонального оснащення виробничого процесу і якісної поточної господарської діяльності, надаючи ці засоби в необхідний час з мінімальними витратами. З іншої сторони, за використанням на американських підприємствах фінансових ресурсів і повинен здійснюватися постійний контроль, який визначає рентабельність виробництва [2].

У Японії вважають, що першочергова задача фінансового менеджменту – це планування залучення і використання коштів з метою максимізації вартості організації. Підприємство, яке тільки розвивається,

потребує капіталу і цей капітал можна одержати за рахунок боргового зобов'язання, або маржі (акціонерного капіталу). Переваги японської моделі використання фінансових ресурсів та джерел їх формування полягають у тому, що їх власники, використовуючи позичковий капітал, одержують прибуток [3].

У Німеччині, якщо в підприємства негативний фінансовий стан і поточний дохід не перевищить витрати, його акціонери змушені компенсувати недостачу. Якщо вони цього не зроблять, тоді підприємство збанкрутує. Сприятливий період може настати швидко, але керівники не зможуть вже виконати свої зобов'язання за боргами. Така політика відвертає акціонерів малого та середнього бізнесу [4].

Формуючи фінансові ресурси на підприємствах Китаю, керівництво спочатку аналізує кількість джерел створення, а потім визначає базову структуру капіталу. Вона може змінюватись відповідно до умов зовнішнього та внутрішнього середовищ. Якщо коефіцієнт фактичного боргового зобов'язання буде нижчим за базовий рівень, зростання капіталу буде здійснюватися за рахунок акцій [5].

Політика управління фінансовими ресурсами та джерелами їх формування у Швеції передбачає компроміс між оцінкою ступеня ризику і оборотом. Використовуючи акції, шведські підприємства підвищують ризиковість потоку доходу. Однак, коефіцієнт більш високого боргового зобов'язання може призвести до високого рівня обороту. Зниження ціни акції відбувається за рахунок більш високої оцінки ступеня ризику, хоча очікуваний вищий рівень обороту підвищує акції. Тому використання оптимальної структури фінансових ресурсів обумовлює максимальне підвищення оцінки акції підприємства [3].

Досвід зарубіжних підприємств наразі свідчить, що усі вони в той чи інші мірі використовують чотири головних фактори, що діють на використання фінансових ресурсів та їх джерел формування [6]:

1. Оцінка ступеня ризику господарської діяльності (ризиковість бізнесу), де із збільшенням ризику ведення бізнесу, знижується його коефіцієнт оптимального боргового зобов'язання;

2. Податкова система, яка передбачає, що для використання боргового зобов'язання треба скоротити витрати на його утримання, а це знижує його ефективну вартість;

3. Фінансова гнучкість, тобто можливість нарощувати капітал у визначені строки в несприятливих умовах;

4. Дотримання управлінського консерватизму або агресивності, через що деякі організації використовують боргові зобов'язання для прискорення одержання прибутків. Цей фактор впливає на базову структуру капіталу.

Часто спостерігається, що підприємства із низькими коефіцієнтами обігу за внеском використовують відносно невелике боргове

зобов'язання. Така ситуація спостерігається на підприємствах Італії. Високі коефіцієнти обігу фінансових ресурсів дозволяють їм здійснювати фінансування за рахунок збереженого прибутку. Однак, коли використовується занадто мале боргове зобов'язання, збільшується ризик поглинання підприємства.

Через зміни на ринку акцій та облігацій може суттєво змінитися оптимальна структура капіталу підприємства. Внутрішня структура підприємства також може мати відношення до базової структури капіталу та рівня маржі [7]. Таким чином, можливо підсумувати, що в більшості випадків на зарубіжних підприємствах структура фінансових ресурсів обговорюється із його учасниками (засновниками).

Також слід відмітити, що при визначенні напрямів використання фінансових ресурсів зарубіжні підприємства намагаються створити оптимальну структуру капіталу, яка поєднує боргове зобов'язання і маржу. Ця стратегія спрямована на максимізацію ціни акцій підприємства та забезпечення стабільності фінансового стану.

Раціональне оснащення виробничого процесу і якісної поточної господарської діяльності коштами в необхідний час з мінімальними витратами обумовлюють ефективність діяльності зарубіжних підприємств. Це сприяє оптимізації витрат і забезпеченню збалансованого розвитку, що в свою чергу позитивно позначається на загальному стані фінансового здоров'я компаній.

Наразі дослідження досвіду іноземних компаній у використанні фінансових ресурсів та джерел їх формування має велику доцільність для застосування в Україні. Це дозволить інтегрувати ефективні методи капіталовкладення, що забезпечить підприємства стабільністю та конкурентоспроможністю. Адаптація передового досвіду сприятиме оптимальному розподілу ресурсів, підвищенню ефективності виробничих процесів і сприятиме зростанню національної економіки України у цілому.

Список використаних джерел:

1. Бойко Є.М. Сучасний стан та проблеми процесу формування фінансових ресурсів підприємства в Україні. *Молодий вчений*. 2016. № 5. С. 15–16.
2. Герасименко Р.А. Особливості формування фінансових ресурсів акціонерних товариств. *Фінанси України*. 2006. № 6. С. 82–89.
3. Сухонос О.М. Особливості управління власним капіталом підприємства. *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. Серія : Економічні науки*. 2017. № 4. С. 399–411.
4. Зятковський І.В. Фінанси підприємств : навч. посібник. 2-ге вид. Київ : Кондор, 2003. 364 с.
5. Линенко А.В. Оптимізація структури джерел фінансових ресурсів підприємства. *Вісник Запорізького національного університету. Серія : Економічні науки*. 2014. № 2. С. 47–55.

6. Гриценко Л.Л., Деркач Л.С. Дослідження формування та використання фінансових ресурсів корпоративного підприємства. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2021. № 2. С. 79–87. URL: https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/issues/2_2021/10.pdf (дата звернення: 07.12.2023).

7. Кужелев М.О. та ін. Інноваційна модернізація менеджменту в умовах глобальної нестабільності : монографія / за заг. ред. А.Ю. Горбового. Ун-т державної фіскальної служби України, Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи. Ірпінь : Білосток, 2018. 303 с.